

**WOJEWÓDZKI INSPEKTOR NADZORU
GEODEZYJNEGO I KARTOGRAFICZNEGO
W POZNANIU**

Poznań, 16 listopada 2012 r.

GK-IV.431.10.2012.8
40125/12

Pan
Leszek Kulka
Starosta Krotoszyński

ul. 56 Pułku Piechoty Wlkp. 10
63-700 Krotoszyn

Na podstawie art. 6a ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 7b ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287, z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1, § 5 ust. 1 pkt 2 i § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 sierpnia 2001 r. *w sprawie kontroli urzędów, instytucji publicznych i przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących geodezji i kartografii* (Dz. U. Nr 101, poz. 1090) pracownicy Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadzili w Starostwie Powiatowym w Krotoszynie kontrolę problemową w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania zmian danych do ewidencji gruntów i budynków oraz stosowania przepisów o państwowym systemie odniesień przestrzennych.

Szczegółowe ustalenia z przeprowadzonej kontroli zawarte zostały w protokóle kontroli problemowej, przekazanym pismem z 23 października 2012 r., znak GK-IV.431.10.2012.8 i podpisanym przez Pana Starostę bez zastrzeżeń 26 października 2012 r. (wpływ do Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej w Poznaniu odnotowano 8 listopada 2012 r.).

Główne zagadnienia objęte kontrolą dotyczyły:

- 1) Organizacji służby geodezyjnej i kartograficznej w kontrolowanej jednostce, w tym:
 - a) komórek organizacyjnych kontrolowanej jednostki realizujących zadania z zakresu objętego kontrolą,
 - b) zasobów ludzkich,
 - c) upoważnień wydanych przez kontrolowany organ do działania w jego imieniu.
- 2) Wprowadzania zmian danych do baz ewidencji gruntów i budynków, w tym:
 - a) prowadzenia Dziennika zgłoszeń zmian,

tel. 061 854-16-94, fax. 061 854-17-19, e-mail: gk@poznan.uw.gov.pl

- b) realizacji postępowań administracyjnych prowadzonych w celu aktualizacji operatu ewidencji gruntów i budynków,
 - c) trybu wprowadzania zmian danych ewidencyjnych,
 - d) terminowości rozpatrywania wniosków i wprowadzania zmian do operatu ewidencji gruntów i budynków,
 - e) prawidłowości wprowadzania zmian w odniesieniu do terenów zamkniętych,
 - f) prawidłowości prowadzenia zbioru dowodów zmian,
 - g) realizacji obowiązku zawiadamiania zainteresowanych o wprowadzonych zmianach,
 - h) archiwizacji dowodów zmian.
- 3) Stosowania przy prowadzeniu powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego państwowego systemu odniesień przestrzennych, w tym:
- a) stanu osnów geodezyjnych,
 - b) formy prowadzenia mapy ewidencyjnej i mapy zasadniczej,
 - c) ustalania zasad i trybu wykonania zgłaszanych prac geodezyjnych i kartograficznych między wykonawcą i ośrodkiem dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej.

Kontrolą objęto realizację zadań w ww. zakresie w okresie od 1 stycznia 2011 r. do 31 maja 2012 r.

Zadania starosty z zakresu geodezji i kartografii określa art. 7d ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, zwanej dalej *ustawą*, który obliguje organ administracji geodezyjnej i kartograficznej, między innymi, do prowadzenia powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym ewidencji gruntów i budynków, gleboznawczej klasyfikacji gruntów, zakładania osnów szczegółowych, ochrony znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych oraz tworzenia, prowadzenia i udostępniania baz danych ewidencji gruntów i budynków, a także standardowych opracowań kartograficznych w skalach: 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:5000. W myśl art. 6a ust. 1 pkt 2b *ustawy*, starosta wykonuje zadania przy pomocy geodety powiatowego wchodzącego w skład starostwa powiatowego. Wymagania kwalifikacyjne jakie powinna spełniać osoba zajmująca stanowisko geodety powiatowego określają przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 9 listopada 2004 r. w *sprawie określenia wymagań, jakim powinni odpowiadać wojewódzcy inspektorzy nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, geodeci województw, geodeci powiatowi i geodeci gminni* (Dz. U. Nr 249, poz. 2498).

Na podstawie art. 40 ust. 3 pkt. 3 *ustawy* gromadzenie i prowadzenie zasobu geodezyjnego i kartograficznego, kontrola opracowań przyjmowanych do zasobu oraz udostępnianie tego zasobu należy, w zakresie zasobów powiatowych, do starostów. Przepisy aktów wykonawczych *do ustawy* stanowią:

- § 44 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w *sprawie ewidencji gruntów i budynków* (Dz. U. Nr 38, poz. 454),

zwanego dalej rozporządzeniem: „Do zadań starosty związanych z prowadzeniem ewidencji należy: ... udostępnianie danych ewidencyjnych”,

- § 52 ust. 1 rozporządzenia: „Starosta uwierzytelnia komputerowe wydruki, wypisy i wrysy, o których mowa w § 51 ust. 1, przez opatrzenie ich stosowną klauzulą.”,
- § 49 ust. 1 i 2 pkt 5 rozporządzenia: „O dokonanych zmianach w danych ewidencyjnych starosta zawiadamia...”, „Zawiadomienia, o których mowa w ust. 1, zawierają w szczególności: ...podpis organu lub upoważnionej przez nie osoby”,
- § 53 ust. 1 rozporządzeniem: „Przy wykonywaniu zadań, o których mowa w § 44 pkt 5, stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie danych osobowych”.
- § 9 ust. 3 rozporządzenia rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 16 lipca 2001 r. w sprawie zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych, ewidencjonowania systemów i przechowywania kopii zabezpieczających bazy danych, a także ogólnych warunków umów o udostępnianie tych baz (Dz. U. Nr 78, poz. 837), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie prac zgłaszania prac geodezyjnych: „Czynności kontroli dokonują osoby ...upoważnione przez organy, o których mowa w art. 40 ust. 3 ustawy”.

Ponadto art. 38 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1592, z późn. zm.) stanowi: ust. 1 „W indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu decyzje wydaje starosta ...”, ust. 2 „Starosta może upoważnić ... pracowników starostwa ... do wydawania w jego imieniu decyzji, o których mowa w ust. 1.”. Natomiast art. 268a ustawy z 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071, z późn. zm.), zwanej dalej kpa: „Organ administracji publicznej może w formie pisemnej upoważnić pracowników kierowanej jednostki organizacyjnej do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń”.

Przy prowadzeniu postępowań administracyjnych z zakresu ewidencji gruntów i budynków oraz gleboznawczej klasyfikacji gruntów obowiązują organ przepisy proceduralne, wynikające z kpa, oraz przepisy prawa materialnego: ustawy i rozporządzenia. Przy wykonywaniu czynności kancelaryjnych, tworzeniu, ewidencjonowaniu i przechowywaniu dokumentów, związanych z prowadzeniem spraw z zakresu ewidencji gruntów i budynków, organ prowadzący przedmiotowy rejestr publiczny zobowiązany jest stosować zasady określone przepisami obowiązujących aktów prawnych. W okresie objętym kontrolą zasady i tryb czynności kancelaryjnych regulowały przepisy:

- rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów powiatu (Dz. U. Nr 160, poz. 1074, z późn. zm.),
- rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67, z późn. zm.).

Zgodnie z § 44 rozporządzenia, do zadań starosty związanych z prowadzeniem ewidencji należy, między innymi, utrzymanie operatu ewidencyjnego w stanie aktualności, tj. zgodności z dostępnymi dla organu dokumentami i materiałami źródłowymi. Rozporządzenie w § 46 ust. 1 obliguje organ prowadzący bazy danych ewidencyjnych do ich aktualizacji z urzędu lub na wniosek osób, organów i jednostek ewidencyjnych. Przepis § 46 ust. 2 rozporządzenia określa, że „Z urzędu wprowadza się zmiany wynikające z:

- 1) *prawomocnych orzeczeń sądowych, aktów notarialnych, ostatecznych decyzji administracyjnych, aktów normatywnych,*
- 2) *opracowań geodezyjnych i kartograficznych, przyjętych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, zawierających wykazy zmian danych ewidencyjnych,*
- 3) *dokumentacji architektoniczno-budowlanej gromadzonej i przechowywanej przez organy administracji publicznej,*
- 4) *ewidencji publicznych prowadzonych na podstawie innych przepisów”.*

W innych przypadkach niż wymienione powyżej powinny być złożone do organu prowadzącego ewidencję gruntów i budynków stosowne wnioski. Na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy „Osoby, o których mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1 i art. 51, są obowiązane zgłaszać właściwemu staroście wszelkie zmiany danych objętych ewidencją gruntów i budynków...”.

Zgodnie z § 47 ust. 1 rozporządzenia „Aktualizacji operatu ewidencyjnego dokonuje się niezwłocznie po uzyskaniu przez starostę odpowiednich dokumentów określających zmiany danych ewidencyjnych”.

Odnosząc powyższe do przepisów *Kodeksu postępowania administracyjnego*, należy przyjąć zasady określone w rozdziale 7 *Załatwianie spraw*, tj. w:

- art. 35 § 2 (sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza organ) – *niezwłocznie*,
- art. 35 § 3 (sprawy, które wymagają postępowania wyjaśniającego) – *nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowane – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania ...*.

Z zapisów § 48 ust. 1 rozporządzenia, wynika, że zgłoszenia zmian danych ewidencyjnych „...oraz dokumenty wpływające do starosty, stanowiące podstawę aktualizacji operatu ewidencji, podlegają rejestracji w komputerowym rejestrze kancelaryjnym, zwanym dalej – *Dziennikiem zgłoszeń zmian*”. Informacje jakie powinien zawierać *Dziennik zgłoszeń zmian* określa § 48 ust. 2 rozporządzenia. Zgodnie z § 48 ust. 3 i 4 rozporządzenia „Zgłoszenia i dokumenty wraz z kopiami zawiadomień o dokonanych zmianach w operacie ewidencji przechowuje się w teczках aktowych prowadzonych dla każdego obrębu, zgodnie z obowiązującą instrukcją kancelaryjną.”, a „Zgłoszenia, dokumenty oraz kopie zawiadomień, a także inne akty i dokumenty ewidencyjne, które utraciły wartość użytkową, podlegają przekazania do archiwum zakładowego ...”.

Zgodnie z zapisami § 49 ust. 1 rozporządzenia, (cyt.) „O dokonanych zmianach w danych ewidencyjnych starosta zawiadamia:

- 1) *organy podatkowe - w wypadku zmian danych mających znaczenie dla wymiaru podatków,*
- 2) *wydział ksiąg wieczystych - w wypadku zmian danych objętych działem I ksiąg wieczystych,*
- 3) *jednostki statystyki publicznej w wypadku zmian danych adresowych oraz dopisywania i wykreślenia budynków,*
- 4) *osoby i jednostki na których wniosek lub zgłoszenie zmiana została wprowadzona”.*

Na podstawie zapisu § 49 ust. 2 rozporządzenia „Zawiadomienia (...) zawierają w szczególności:

- 1) oznaczenie dokumentu, który stanowił podstawę do zmiany, oraz datę wprowadzenia zmiany,
- 2) oznaczenia odpowiednich jednostek rejestrowych gruntów, budynków i lokali oraz pozycji kartotek budynków i lokali, w których nastąpiły zmiany,
- 3) zestawienie odpowiednich danych ewidencyjnych przed zmianą i po zmianie,
- 4) wyszczególnienie organów i jednostek organizacyjnych, do których przekazane zostało zawiadomienie,
- 5) podpis organu lub upoważnionej przez niego osoby”.

Zgodnie z § 2 pkt 1 ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2000 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. Nr 70, poz. 821), państwowy system odniesień przestrzennych stosuje się w pracach geodezyjnych i kartograficznych oraz w systemie informacji o terenie, wykonywanych do celów gospodarczych. Układ ten tworzą:

- geodezyjny układ odniesienia „EUREF-89”,
- układ wysokości „Kronsztadt”,
- układ współrzędnych płaskich prostokątnych „2000”.

Dotychczasowy układ współrzędnych płaskich prostokątnych, oznaczony symbolem „1965”, oraz lokalne układy współrzędnych, w myśl zapisów § 4, mogły być stosowane do 31 grudnia 2009 r.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 kwietnia 1999 r. w sprawie ochrony znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych (Dz. U. Nr 45, poz. 454, z późn. zm.) określa tryb postępowania w przypadku umieszczania znaku geodezyjnego na nieruchomości oraz w przypadku stwierdzenia zniszczenia, uszkodzenia, przemieszczenia znaku. Procedurę przekazania zawiadomienia o umieszczeniu znaku na nieruchomości określają przepisy § 4 - § 7 ww. rozporządzenia, stanowiąc, między innymi, że obowiązek doręczenia zawiadomienia o tych czynnościach właścicielowi lub innej osoby władającej nieruchomością oraz staroście spoczywa na wykonawcy prac geodezyjnych. Zapis § 8 rozporządzenia w sprawie ochrony znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych zobowiązuje również wykonawcę prac do niezwłocznego powiadomienia starostę w razie stwierdzenia zniszczenia, uszkodzenia lub przemieszczenia znaku. Natomiast § 9 zawiera regulacje odnośnie obowiązku realizacji czynności przez organ prowadzący powiatowy zasób geodezyjny i kartograficzny, a mianowicie: „Starosta po otrzymaniu zawiadomienia:

- 1) przeprowadza niezwłocznie sprawdzenie stanu znaku oraz ... ,
- 2) przekazuje protokół czynności, o których mowa w pkt 1, marszałkowi województwa, a w przypadku gdy zawiadomienie dotyczy znaku podstawowej osnowy geodezyjnej (I i II klasy) oraz osnowy grawimetrycznej lub magnetycznej – również Głównemu Geodecie Kraju ... ”.

Art. 4 ustawy stanowi, iż: „Dla obszaru całego kraju zakłada się i prowadzi w systemie teleinformatyczny bazy danych, obejmujące zbiory danych przestrzennych infrastruktury informacji przestrzennej, dotyczące: ... ewidencji gruntów i budynków (katastru nieruchomości); ... obiektów topograficznych o szczególności zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych Standardowymi opracowaniami kartograficznymi, tworzonymi na podstawie odpowiednich zbiorów danych ... są: mapy

ewidencyjne ...; mapy zasadnicze ...”. Zgodnie z § 80 rozporządzenia „*Modernizację ewidencji przeprowadza się w sposób planowy zapewniający: ...założenie komputerowych baz danych ewidencyjnych ... dla obszarów miast w terminie do 31grudnia 2005 r., dla terenów wiejskich w terminie do 31 grudnia 2010 r.*”

Zgodnie z zapisami § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i budownictwa z dnia 16 lipca 2001 r. w *sprawie zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych, ewidencjonowania systemów i przechowywania kopii zabezpieczających bazy danych, a także ogólnych warunków umów o udostępnianie tych baz* (Dz. U. Nr 78, poz. 837), ośrodek, najpóźniej w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania zgłoszenia, informuje wykonawcę o materiałach, jakie powinny być wykorzystane przy wykonywaniu pracy, o innych opracowaniach realizowanych aktualnie na obszarze zgłoszonej pracy oraz udostępnia posiadane materiały wraz z ich charakterystyką techniczną. Treść ust. 5 § 5 mówi z kolei, iż w przypadku prac nietypowych, dla których sposób i tryb wykonania nie został określony w obowiązujących powszechnie standardach technicznych dotyczących geodezji, kartografii oraz krajowego systemu informacji o terenie, zasady i tryb wykonania pracy ustalane są pomiędzy wykonawcą i ośrodkiem indywidualnie, z zachowaniem formy pisemnej.

W odniesieniu do powyższego, czynności kontrolne prowadzone w Starostwie Powiatowym w Krotoszynie wykazały, że zadania przypisane do realizacji Staroście w zakresie podlegającym niniejszej kontroli są realizowane przez organ administracji geodezyjnej i kartograficznej w referatach wchodzących w skład Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami, zwanego dalej *Wydziałem Geodezji*: Powiatowym Ośrodkiem Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej i Referacie Geodezji Kartografii i Katastru.

Na podstawie stwierdzonego stanu faktycznego, sposób realizacji przez Starostę Krotoszyńskiego kontrolowanych zagadnień oceniono **pozytywnie z zastrzeżeniami**.

Dokonane ustalenia nie wykazały uchybień w zakresie:

1. Spełnienia wymagań określonych w § 4 rozporządzenia w *sprawie określenia wymagań, jakim powinni odpowiadać wojewódzcy inspektorzy nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, geodeci województw, geodeci powiatowi i geodeci gminni*.

W okresie objętym kontrolą, w Starostwie Powiatowym w Krotoszynie, stanowisko geodety powiatowego zajmował Dariusz Kłakulak, Naczelnik *Wydziału Geodezji*. Osoba pełniąca tę funkcję spełniała wszystkie wymogi prawne, określone ww. przepisem.

2. Wydanych upoważnień przez Starostę Krotoszyńskiego dla pracowników realizujących czynności w imieniu organu.

Pracownicy *Wydziału Geodezji* odpowiednio do zakresu realizowanych zadań zostali upoważnieni przez organ ustawowo zobowiązany do prowadzenia, i udostępniania danych z powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym ewidencji gruntów i budynków. Starosta Krotoszyński upoważnił pracowników do: nadawania klauzul na kopiach dokumentów, uwierzytelniania i podpisywania dokumentów z baz

danych ewidencyjnych, podpisywania zawiadomień o dokonanych zmianach danych ewidencyjnych, przetwarzania danych osobowych, kontroli opracowań przyjmowanych do zasobu, oraz wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń. Dwa poddane kontroli dokumenty (upoważnienia do przetwarzania danych osobowych) nie były opatrzone datą i podpisem osoby upoważnionej przez organ do realizacji w jego imieniu określonych czynności.

3. Wypełnienia zobowiązania organu wynikającego § 80 *rozporządzenia*.

Przywołany przepis stanowi o założeniu komputerowych baz danych ewidencyjnych umożliwiających tworzenie raportów, o których mowa w § 22 *rozporządzenia*.

Operat ewidencji gruntów i budynków, w zakresie części opisowej prowadzony jest dla całego powiatu w formie numerycznej, w systemie EGB2000. Część graficzna operatu prowadzona jest dla powiatu krotoszyńskiego (90 obrębów, w tym tereny wszystkich miast) w formie numerycznej, w systemie Geo-Info 6, za wyjątkiem niewielkiego obszaru (5,28% obszaru powiatu krotoszyńskiego - 6 obrębów ewidencyjnych położonych w gminie Koźmin Wielkopolski), gdzie trwają prace nad utworzeniem ewidencyjnej mapy numerycznej o pełnej treści, planowane do zakończenia w 2012 r.

4. Realizacji wymogu § 119 ust. 7 *Instrukcji G-5 Ewidencja gruntów i budynków*.

Dla obszarów, dla których funkcjonuje numeryczna mapa ewidencyjna dokonano formalnego zamknięcia map analogowych – zgodnie z § 119 ust. 7 i w trybie § 119 ust. 8 *Instrukcji* (mapy zamknięto ze stanem na określony dzień i opatrzone podpisem Geodety Powiatowego).

5. Spełnienia wymogu § 46 i § 48 *rozporządzenia* (wprowadzania zmian ewidencyjnych z urzędu, na wniosek i rejestracji dokumentów stanowiących podstawę aktualizacji operatu ewidencji).

W Starostwie Powiatowym w Krotoszynie aktualizacji danych zawartych w operacie ewidencji gruntów i budynków dokonuje się zarówno z urzędu jak i na wniosek. Z urzędu organ wprowadza zmiany na podstawie aktów notarialnych, ostatecznych decyzji klasyfikacyjnych, decyzji zatwierdzających podziały nieruchomości, czy też decyzji wydanych w celu usunięcia rozbieżności w zapisach ewidencji gruntów i budynków, zawiadomień z sądów wieczysto – księgowych, zawiadomień o zmianie danych adresowych oraz na podstawie dokumentacji geodezyjnej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego zawierającej wykazy zmian danych ewidencyjnych (wprowadzanie tego rodzaju zmian ewidencyjnych z urzędu nie jest jednak zasadą generalną - stwierdzono przypadki wprowadzenia takich zmian na wniosek).

W organie, dla potrzeb ewidencjonowania zgłoszeń zmian danych ewidencyjnych prowadzi się wymagany rejestr komputerowy „Dziennik zgłoszeń zmian”, zawierający informacje wskazane w § 48 ust. 2 *rozporządzenia* (z wyjątkiem danych osoby zatwierdzającej zmianę).

6. Atrybutów obiektów bazy danych ewidencyjnych.

Obiekty bazy danych ewidencyjnych opisywane są za pomocą odpowiednich atrybutów, zgodnie z załącznikiem nr 4 do *rozporządzenia* oraz Anekssem 2

wytycznych techniczno-organizacyjnych *Instrukcja G-5 Ewidencja gruntów i budynków*.

7. Prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ewidencji gruntów i budynków.

Analiza akt prowadzonych w *Wydziale Geodezji* postępowań administracyjnych w celu aktualizacji danych ewidencji gruntów i budynków (zmiany sposobu użytkowania gruntów, gleboznawcza klasyfikacja gruntów, usunięcie istniejących rozbieżności w danych ewidencyjnych) wykazała, że postępowania w powyższym zakresie, prowadzone są zgodnie z art. 61 § 4, art. 10 § 1, art. 35 § 1 *kpa*.

8. Terminowości wprowadzania zmian do operatu ewidencji gruntów i budynków.

Czynności kontrolne wykazały, iż w odniesieniu do skontrolowanych zmian wprowadzanych w części opisowej 100 % zmian wprowadzono w terminie nie przekraczającym 1 miesiąca, zgodnie z art. 35 *kpa*. W zakresie zmian wprowadzanych do części kartograficznej stwierdzono jedynie 2 przypadki przekroczenia obowiązujących organ terminów ustawowych (90,9% kontrolowanych zmian wprowadzono w terminie nie przekraczającym 1 miesiąca zgodnie z art. 35 *kpa*).

9. Wprowadzania zmian w odniesieniu do terenów zamkniętych.

Stwierdzono, że zmiany dotyczące terenów zamkniętych wprowadzane są do operatu ewidencyjnego prowadzonego dla obszaru powiatu krotoszyńskiego w terminie nie przekraczającym 1 miesiąca od pozyskania przez organ stosownych decyzji stanowiących podstawę tych zmian.

10. Sporządzania zawiadomień o wprowadzonych zmianach danych ewidencyjnych o treści określonej w § 49 ust. 2 *rozporządzenia* i przekazywania ich uprawnionym podmiotom określonym w § 49 ust. 1 *rozporządzenia*.

Nie stwierdzono uchybień w zakresie elementów zawiadomienia o dokonanych zmianach w danych ewidencyjnych wymaganych przepisem § 49 ust. 2 *rozporządzenia*. Przedmiotowe dokumenty podpisują osoby posiadające stosowne upoważnienie Starosty Krotoszyńskiego.

Kontrola wykazała, że organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków przekazuje zawiadomienia o zmianach do organów podatkowych (do gmin, jeżeli zmiany miały znaczenie dla wymiaru podatków), osób i jednostek organizacyjnych zgłaszających zmiany danych, jednostek statystyki publicznej (jeżeli zmiany dotyczą zmian adresowych), sądu wieczysto-księgowego (w przypadku zmian dotyczących działu I ksiąg wieczystych), właścicieli nieruchomości, dla których zmiany danych ewidencyjnych zostały wprowadzone z urzędu. Jedynie w przypadku ujawnienia w operacie ewidencyjnym budynków zawiadomienia nie są przekazywane przez organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków do jednostek statystyki publicznej. Wykazy oddanych do użytku budynków i mieszkań oraz ich ubytków przekazuje do urzędu statystycznego w myśl § 12 ust. 1a *rozporządzenia* Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie *szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego* Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego.

11. Prowadzenia zbioru dowodów zmian danych ewidencyjnych.

Przeprowadzone czynności kontrolne w zakresie prawidłowości prowadzenia zbioru dowodów zmian nie wykazały uchybień i nieprawidłowości w odniesieniu do wymogu § 48 ust. 3 *rozporządzenia*, jak również prowadzenia ich zgodnie z obowiązującą instrukcją kancelaryjną.

12. Stosowania w pracach geodezyjnych i kartograficznych państwowego systemu odniesień przestrzennych, o którym mowa w rozporządzeniu *w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych*

Na przełomie 2009 r. i 2010 r. dokonano przeliczenia współrzędnych punktów szczegółowej osnowy geodezyjnej oraz współrzędnych punktów osnow pomiarowych z układu „1965” na układ „2000”.

W trakcie realizowanych czynności kontrolnych przeprowadzono transformację ewidencyjnych map numerycznych do obowiązującego układu „2000”.

Po dokonanej transformacji Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej udostępnia dane do realizacji prac geodezyjnych w obowiązującym układzie współrzędnych „2000”. Niemniej w okresie podlegającym kontroli udostępniano wykonawcom współrzędne punktów osnow geodezyjnych w układzie „1965” i w takim układzie przyjmowano do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego współrzędne pomierzonych punktów.

Stwierdzono natomiast uchybienia dotyczące:

1. Nieaktualnych zapisów Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Krotoszynie, jak również zapisów zawartych w wydanych pracownikom Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami *Zakresach czynności uprawnień i odpowiedzialności*.

W Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Krotoszynie oraz w dokumentach określających zadania Geodety Powiatowego – Naczelnika *Wydziału Geodezji* oraz Kierownika Referatu Geodezji Kartografii i Katastru stwierdzono zapisy dotyczące Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym nieistniejącego od 1 stycznia 2011 r. (zmiana art. 41 *ustawy*). Ponadto w *Zakresie czynności uprawnień i odpowiedzialności* wydanych jednemu z pracowników Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej stwierdzono zapis o treści (cyt.): „.....*przekazywanie właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi nadzoru geodezyjnego i kartograficznego danych geodezyjnych i kartograficznych do aktualizacji wojewódzkiej bazy rejestru przebiegu jednostek terytorialnego państwa*”. Prowadzenie rejestru granic i powierzchni jednostek zasadniczego podziału terytorialnego państwa w zakresie dotyczącym województwa należało do kompetencji wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego do 6 czerwca 2010 r. Kontrola wykazała również, że w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Krotoszynie nie zostały zapisane zadania Geodety Powiatowego, przy pomocy którego starosta wykonuje zadania, określone w art. 7d *ustawy*.

2. Przypisania pracownikom do realizacji poszczególnych czynności.

Analiza Zakresów czynności uprawnień i odpowiedzialności pracowników Wydziału Geodezji ujawniła, że obecnie żaden z pracowników nie jest bezpośrednio zobowiązany (brak stosownego wpisu) do monitorowania aktów normatywnych generujących zmiany danych ewidencyjnych i do prowadzenia spraw związanych z zakładaniem osnów szczegółowych i ochroną znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych.

3. Obiegu wpływającej bezpośrednio do Wydziału Geodezji dokumentacji stanowiąca podstawę zmian danych ewidencyjnych.

Starosta Krotoszyński, w okresie podlegającym kontroli wprowadził uregulowania wewnętrzne (instrukcje wewnętrznego obiegu korespondencji i akt w Starostwie Powiatowym w Krotoszynie) określające obieg wpływającej dokumentacji do organu. Przedmiotowe uregulowania dopuszczają wpływ korespondencji bezpośrednio do wydziałów wchodzących w skład *Starostwa*, pod warunkiem opatrzenia ich datą wpływu i przekazania ich do dekretacji Starosty i osoby nadzorującej pracę wydziału. Stwierdzono, że wpływająca bezpośrednio do Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami dokumentacja stanowiąca podstawę zmian danych ewidencyjnych nie zawiera dekretacji Starosty do czego zobowiązywały przepisy obowiązujących w okresie podlegającym kontroli uregulowań wewnętrznych.

4. Stanu budowy baz danych przestrzennych infrastruktury informacji przestrzennej.

Na podstawie art. 4 ust. 1a *ustawy*, dla obszaru kraju zakłada się i prowadzi w systemie teleinformatycznym zbiory danych przestrzennych, które dotyczą, między innymi, ewidencji gruntów i budynków, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, szczegółowych osnów geodezyjnych oraz obiektów topograficznych o szczególności zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych, do których należą, zgodnie z art. 4 ust. 1e pkt 2 *ustawy*, mapy zasadnicze.

Kontrola wykazała, że mapa zasadnicza dla obszaru całego Powiatu Krotoszyńskiego prowadzona jest w formie analogowej (papierowej). Stwierdzono, że organ podjął działania mające na celu utworzenie numerycznej mapy ewidencyjnej o pełnej treści oraz utworzenie numerycznej bazy danych w zakresie uzbrojenia terenu. Powyższe działania mają doprowadzić do utworzenia numerycznego zasobu mapy zasadniczej w obowiązującym układzie współrzędnych „2000”. Niemniej brak pokrycia, dla jakiegokolwiek obszaru powiatu, mapą zasadniczą w postaci cyfrowej budzi obawy, co do dotrzymania przez organ terminu wskazanego w art. 53b *ustawy*, stanowiącego: „*Organ administracji, może prowadzić mapę zasadniczą w postaci analogowej do czasu jej przekształcenia do postaci cyfrowej i utworzenia baz danych ... nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2013 r.*”.

5. Terminowości wszczynania z urzędu postępowań administracyjnych w celu aktualizacji operatu ewidencyjnego.

Zgodnie z § 47 ust. 1 *rozporządzenia* po uzyskaniu przez starostę odpowiednich dokumentów określających zmiany danych ewidencyjnych organ winien niezwłocznie wprowadzić zmianę do ewidencji gruntów i budynków, lub gdy zachodzą przesłanki określone w § 47 ust. 3 *rozporządzenia* wszcząć postępowanie administracyjne albo wezwać właścicieli bądź władających do dostarczenia dokumentów geodezyjnych, kartograficznych i innych niezbędnych do wprowadzenia zmian w ewidencji gruntów

i budynków. Wyżej wymienione działania winny być podejmowane w terminie określonym w art. 35 *kpa*.

Kontrola ujawniła przypadki wszczynania z urzędu postępowań administracyjnych po upływie ponad miesiąca od pozyskania przez organ dokumentów stanowiących podstawę do dokonania zmian danych ewidencyjnych – przyjęcia do zasobu opracowań geodezyjnych zawierających wykazy zmian danych ewidencyjnych, zatem niezgodnie z art. 35 *kpa*.

6. Przestrzegania przepisów obowiązującej instrukcji kancelaryjnej w zakresie wysyłki pism.

Przepis § 60 ust. 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, stanowi że „Na egzemplarzu pisma przeznaczonym do włączenia do akt sprawy zamieszcza się informację co do sposobu wysyłki (na przykład list polecony, list priorytetowy, doręczenie elektroniczne) oraz potwierdzenie dokonania wysłania przesyłki lub jej osobistego doręczenia”.

W odniesieniu do poddanych kontroli zawiadomień o zmianach w danych ewidencyjnych oraz dokumentów wchodzących w skład akt postępowań administracyjnych stwierdzono przypadki nie umieszczania na egzemplarzach pism włączonych w akta sprawy potwierdzenia dokonania wysłania lub osobistego doręczenia.

7. Trybu wprowadzania zmian do operatu ewidencyjnego.

Stwierdzono jeden przypadek wprowadzenia zmiany w części kartograficznej operatu ewidencji gruntów i budynków przed datą, kiedy decyzja zatwierdzająca zmianę stała się ostateczna, zatem niezgodnie z § 46 ust. 2 pkt 1 *rozporządzenia*.

Kontrola wykazała przypadki odnotowania w *Dzienniku zgłoszeń zmian* daty wpływu dokumentu stanowiącego podstawę dokonania zmiany niezgodną z datą wpływu odnotowaną na dokumencie – 4 przypadki.

W przypadku zmian wprowadzanych „z urzędu”, wynikających z opracowań geodezyjnych przyjętych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, zawierających wykazy zmian danych ewidencyjnych, jako datę wpływu do organu dokumentu stanowiącego podstawę zmian danych ewidencyjnych wpisywano w *Dzienniku zgłoszeń zmian* datę przekazania dokumentów przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej do Referatu Geodezji Kartografii i Katastru, a nie datę przyjęcia ich do zasobu (wszystkie badane przypadki).

W zakresie prowadzonych przez Starostę Krotoszyńskiego postępowań administracyjnych mających na celu aktualizację operatu ewidencyjnego stwierdzono, że wpisana w *Dzienniku zgłoszeń zmian* data wpływu decyzji (dokumentu stanowiącego podstawę zmiany) nie odpowiada dacie ostateczności decyzji (9 przypadków na 11 badanych).

8. Archiwizacja akt związanych ze zmianami danych ewidencyjnych.

Zgodnie z § 48 ust. 4 *rozporządzenia* zgłoszenia, dokumenty i kopie zawiadomień, które utraciły przydatność użytkową winny być przekazane do archiwum zakładowego. Kontrola wykazała, że dowody zmian, skompletowane rocznikami, nie są przekazywane

do archiwum zakładowego. W ocenie organu prowadzącego ewidencję gruntów i budynków dokumenty te, przechowywane w wydzielonym pomieszczeniu („archiwum *Wydziału Geodezji*”) są na bieżąco wykorzystywane. Dotychczas nie dokonano jednak w sposób formalny oceny przydatności użytkowej w odniesieniu do gromadzonych od 1972 r. w „archiwum *Wydziału Geodezji*” zbiorów dowodów zmian danych ewidencyjnych.

9. Udostępniania wykonawcom prac geodezyjnych i kartograficznych materiałów niezbędnych do ich realizacji z niepełną charakterystyką techniczną.

W przekazywanych przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej do realizacji prac geodezyjnych i kartograficznych dokumentach stwierdzono przypadki nieokreślenia układu wysokości w jakim wyznaczono wysokość punktów (lub niejednoznaczne określenia tego układu).

Zgodnie z zapisami § 5 ust. 3 rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 16 lipca 2001 r. w *sprawie zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych, ewidencjonowania systemów i przechowywania kopii zabezpieczających bazy danych, a także ogólnych warunków umów o udostępnianie tych baz*, ośrodek, najpóźniej w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania zgłoszenia, informuje wykonawcę o materiałach, jakie powinny być wykorzystane przy wykonywaniu pracy, o innych opracowaniach realizowanych aktualnie na obszarze zgłoszonej pracy oraz udostępnia posiadane materiały wraz z ich charakterystyką techniczną.

Wobec faktu zakończenia w lipcu 2012 r. prac związanych z transformacją numerycznych map ewidencyjnych do obowiązującego układu „2000”, i udostępnianiem od tego momentu danych do realizacji prac geodezyjnych w obowiązującym układzie współrzędnych „2000”, jak również zobowiązaniem do zakończenia prac związanych z założeniem ewidencyjnej mapy numerycznej w układzie „2000” dla obszaru gdzie funkcjonuje mapa analogowa (6 obrębów Powiatu Krotoszyńskiego) uznać należy brak podstaw do formułowania zaleceń pokontrolnych w tych obszarach.

Działając w oparciu o zapisy § 14 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2001 r. w *sprawie kontroli urzędów, instytucji publicznych i przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących geodezji i kartografii*, wnoszę o realizację niżej wymienionych zaleceń pokontrolnych:

1. Podjąć niezwłocznie działania mające na celu nowelizację Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Krotoszynie, w zakresie zmian wynikających ze zmiany przepisów ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne*. Ponadto uzupełnić zapisy ww. regulaminu w zakresie zadań Geodety Powiatowego, przy pomocy którego starosta wykonuje zadania, określone w art. 7d ustawy. Podkreślenia wymaga, że Naczelnik *Wydziału Geodezji* wystąpił wnioskiem z 30 marca 2012 r. Nr GG.0633.6.2012 o aktualizację zapisów obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Krotoszynie.
2. Uzupełnić i zaktualizować zapisy *Zakresów czynności uprawnień i odpowiedzialności* pracowników *Wydziału Geodezji*. Umieścić w nich zadania do których Starosta jest zobowiązany, a nie zostały przypisane pracownikom, takich jak: monitorowanie

aktów normatywnych generujących zmiany danych ewidencyjnych, prowadzenie spraw związanych z zakładaniem osnów szczegółowych i ochroną znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych. Zapisy przedmiotowych dokumentów dostosować do aktualnych przepisów ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne*.

3. Wpływającą bezpośrednio do *Wydziału Geodezji* dokumentację stanowiącą podstawę zmian danych ewidencyjnych przekazywać do dekretacji Staroście zgodnie z obowiązującą w Starostwie Powiatowym w Krotoszynie instrukcją wewnętrznego obiegu korespondencji i akt, wprowadzoną zarządzeniem Starosty Krotoszyńskiego Nr 29/2011 z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie *ustalenia Instrukcji wewnętrznego obiegu korespondencji i akt w Starostwie Powiatowym w Krotoszynie*.
4. Zintensyfikować prace związane z przekształceniem mapy zasadniczej do postaci cyfrowej w celu dotrzymania terminu wskazanego w art. 53b ustawy, stanowiącego: „*Organ administracji, może prowadzić mapę zasadniczą w postaci analogowej do czasu jej przekształcenia do postaci cyfrowej i utworzenia baz danych ... nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2013 r.*”.
5. Kopie dokumentów wysłanych (decyzji, postanowień, zawiadomień o dokonanych zmianach danych ewidencyjnych), pozostających w aktach spraw opatrywać informacjami wymaganymi przepisem § 60 ust. 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie *instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych*.
6. Aktualizacji operatu ewidencyjnego dokonywać niezwłocznie po uzyskaniu prawomocnych dokumentów określających zmiany danych ewidencyjnych zgodnie z § 47 ust. 1 *rozporządzenia* oraz przepisami *Kodeksu postępowania administracyjnego* w zakresie terminów załatwiania spraw. W przypadku gdy aktualizacja ewidencji gruntów i budynków wymaga przeprowadzania postępowania administracyjnego, postępowanie takie wszczynać niezwłocznie po uzyskaniu dokumentów informujących o zaistnieniu zmiany, w terminie określonym w art. 35 *kpa*.
7. W prowadzonym w formie elektronicznej *Dzienniku zgłoszeń zmian* odnotowywać datę wpływu dokumentu stanowiącego podstawę zmian danych ewidencyjnych zgodną z datą wpływu tego dokumentu do organu. W przypadku zmian wprowadzanych „z urzędu”, wynikających z opracowań geodezyjnych przyjętych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, zawierających wykazy zmian danych ewidencyjnych, datę wpływu do organu dokumentu stanowiącego podstawę zmian danych ewidencyjnych należy utożsamiać z datą przyjęcia ich do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. W zakresie prowadzonych przez Starostę Krotoszyńskiego postępowań administracyjnych mających na celu aktualizację operatu ewidencyjnego data wpływu decyzji wpisywana w rejestrze powinna odpowiadać dacie ostateczności decyzji.
8. Opracować harmonogram prac związanych z czynnościami dotyczącymi oceny przydatności użytkowej zgromadzonych dowodów zmian (zgłoszeń zmian, dokumentów stanowiących podstawę wprowadzenia zmian danych ewidencyjnych, kopii zawiadomień). Dokumenty, które utraciły przydatność użytkową, należy przekazać do archiwum zakładowego, zgodnie z przepisem § 48 ust. 4 *rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków*.

9. Udostępniać wykonawcom prac geodezyjnych i kartograficznych materiały niezbędne do ich realizacji z pełną charakterystyką techniczną, w szczególności jednoznacznie określać układ wysokości w jakim wyznaczono wysokość udostępnianych punktów osnowy wysokościowej.

Na podstawie § 14.2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2001 r. *w sprawie kontroli urzędów, instytucji publicznych i przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących geodezji i kartografii*, **proszę o poinformowanie mnie w ciągu 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych o ich wykonaniu lub przyczynach nie wykonania.**

/Wojewódzki Inspektor
Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego
w Poznaniu
Lidia Danielska/